

SENAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1975-1976

23 JUIN 1976

Projet de loi portant approbation de la Convention générale sur la sécurité sociale entre le Royaume de Belgique et la République tunisienne, et du Protocole, signés à Tunis le 29 janvier 1975

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES AFFAIRES ETRANGERES
PAR M. VERHAEGEN

I. Résumé

Les dispositions de cette Convention, qui tend à instaurer un certain nombre de règles concernant l'application aux travailleurs migrants des régimes de sécurité sociale en vigueur dans ces deux pays, peuvent être résumées comme suit :

1. Le champ d'application, *ratione materiae*, englobe les législations relatives à toutes les branches de la sécurité sociale, à l'exception de l'assurance contre le chômage.

Le champ d'application, *ratione personae*, qui vise les travailleurs salariés et assimilés, exclut expressément les agents diplomatiques ou consulaires de carrière.

Ont participé aux travaux de la Commission :

Membres effectifs : MM. Harmel, président; Aerts, Bertrand, Boey, Cornet d'Elzias, Deschamps, de Stexhe, Dewulf, Herbage, Hulpiau, Leynen, Risopoulos, Rombaut, Vandenhove, Van der Elst, Vandewiele et Verhaegen, rapporteur.

Suppléants : MM. André, Keuleers, Maes et Verleysen.

R. A 10509

Voir :

Document du Sénat :

891 (1975-1976) : N° 1.

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1975-1976

23 JUNI 1976

Ontwerp van wet houdende goedkeuring van het Algemeen Verdrag betreffende de sociale zekerheid tussen het Koninkrijk België en de Republiek Tunesië, en van het Protocol, ondertekend te Tunis op 29 januari 1975

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
BUITENLANDSE ZAKEN UITGEBRACHT
DOOR DE HEER VERHAEGEN

I. Samenvatting

De bepalingen van dit Verdrag, dat een aantal voorschriften wil invoeren over de sociale zekerheid voor de migrerende arbeiders in beide landen, kunnen als volgt worden samengevat :

1. Het toepassingsgebied, *ratione materiae*, bevat de wetgevingen betreffende alle takken van de sociale zekerheid, behalve de werkloosheidsverzekering.

Het toepassingsgebied, *ratione personae*, dat betrekking heeft op de werknemers en de ermede gelijkgestelde personen, sluit uitdrukkelijk de diplomatieke of consulaire agenten van beroep uit.

Aan de werkzaamheden van de Commissie hebben deelgenomen :

Vaste leden : de heren Harmel, voorzitter; Aerts, Bertrand, Boey, Cornet d'Elzias, Deschamps, de Stexhe, Dewulf, Herbage, Hulpiau, Leynen, Risopoulos, Rombaut, Vandenhove, Van der Elst, Vandewiele en Verhaegen, verslaggever.

Plaatsvervangers : de heren André, Keuleers, Maes en Verleysen.

R. A 10509

Zie :

Gedr. St. van de Senaat :

891 (1975-1976) : N° 1.

2. Le principe de l'égalité de traitement est à la base de la Convention : les travailleurs tunisiens occupés en Belgique bénéficient des mêmes avantages que les travailleurs belges; cela est vrai, mutatis mutandis, pour les travailleurs belges occupés en Tunisie.

3. La législation appliquée est, en principe, celle du pays du lieu de travail des intéressés.

4. Les prestations de l'assurance maladie-maternité sont accordées au travailleur et aux membres de sa famille à condition qu'il ait été apte au travail au moment de son entrée dans son nouveau pays de travail, qu'il ait effectué un travail salarié dans ce pays et qu'il réunisse les conditions requises par la législation en vigueur. Si cette législation prévoit qu'il faut avoir été assuré pendant une certaine période pour pouvoir prétendre aux prestations, les périodes d'assurance accomplies dans l'autre pays sont prises en considération pour le calcul de cette période.

5. Les membres de la famille d'un travailleur qui a droit à des prestations en vertu de la législation du pays d'affiliation, bénéficient des prestations en nature de l'assurance en cas de maladie et de maternité lorsqu'ils résident sur le territoire de l'autre pays contractant.

6. La Convention contient, en outre, des dispositions qui régissent :

a) l'attribution de prestations en espèces aux travailleurs et de prestations en nature aux travailleurs et aux membres de la famille en cas de transfert de résidence sur le territoire du pays où ils ne sont pas assurés;

b) l'attribution de prestations en nature aux travailleurs et aux membres de la famille en cas de séjour sur le territoire du pays où ils ne sont pas assurés;

c) l'attribution de prestations en espèces aux travailleurs qui, à l'expiration d'une période de séjour sur le territoire du pays où ils ne sont pas assurés, sont médicalement incapables de regagner le pays où ils sont assurés.

7. La Convention dispose que les prestations en espèces de l'assurance-invalidité seront payées conformément aux dispositions de la législation qui est applicable à l'intéressé au moment où est survenue l'incapacité de travail suivie d'invalidité.

Pour l'ouverture du droit à ces prestations, il est tenu compte des périodes d'assurance accomplies dans l'un comme dans l'autre pays.

Les prestations d'invalidité du régime spécial des ouvriers mineurs sont traitées selon les règles qui régissent l'attribution des prestations de l'assurance en matière de vieillesse-survie.

8. Les règles fixées pour le calcul des pensions de retraite et de survie sont les mêmes que celles figurant dans les autres conventions de sécurité sociale conclues par la Belgique :

2. Het principe van de gelijkheid van behandeling ligt ten grondslag van het Verdrag; de in België tewerkgestelde Tunesische werknemers hebben op dezelfde voordelen aanspraak als de Belgische werknemers; dit geldt, mutatis mutandis, voor de Belgische werknemers in Tunesië.

3. De toegepaste wetgeving is, in hoofdzaak, die van het land van de plaats van tewerkstelling van de betrokkenen.

4. De prestaties van de ziekte- en moederschapsverzekering worden aan de werknemer en aan zijn gezinsleden toegekend, op voorwaarde dat hij arbeidsgeschikt was bij zijn aankomst in zijn nieuw arbeidsland, dat hij een bezoldigde beroepsarbeid in dit land heeft verricht en dat hij de voorwaarden vervult die door de van kracht zijnde wetgeving zijn bepaald. Indien deze wetgeving bepaalt dat hij gedurende een bepaalde periode verzekerd moet zijn geweest om op de prestaties aanspraak te hebben, komen de verzekeringsperiodes die in het andere land werden doorlopen in aanmerking voor de berekening van deze periode.

5. De gezinsleden van een werknemer die recht heeft op prestaties ingevolge de wetgeving van het land van aansluiting, bekomen verstrekkingen van de verzekering in geval van ziekte en van moederschap wanneer zij op het grondgebied van het verdragsluitend land wonen.

6. Het Verdrag bevat, daarenboven, bepalingen die het navolgende regelen :

a) de toekenning van uitkeringen aan de werknemers en van verstrekkingen aan de werknemers en aan de gezinsleden in geval van overbrenging van hun woonplaats naar het grondgebied van het land waar zij niet zijn verzekerd;

b) de toekenning van verstrekkingen aan de werknemers, en aan de gezinsleden, in geval van verblijf op het grondgebied van het land waar zij niet zijn verzekerd;

c) de toekenning van uitkeringen aan de werknemers die, bij het verstrijken van een verblijfsperiode op het grondgebied van het land waar zij niet zijn verzekerd, genceeskundig niet in staat zijn om terug te keren naar het land waar zij zijn verzekerd.

7. Het Verdrag bepaalt dat de uitkeringen van de invaliditeitsverzekering, conform het bepaalde bij de wetgeving die op de betrokkene van toepassing is op het ogenblik waarop de arbeidsongeschiktheid, gevolgd door invaliditeit, zich voordoet, zullen worden uitbetaald.

Voor de rechtsingang op deze prestaties, wordt er met de, zowel in het ene als in het andere land, doorlopen verzekeringsperiodes rekening gehouden.

De invaliditeitsprestaties van de bijzondere regeling voor mijnwerkers worden behandeld volgens de regels die de toekenning van de prestaties van de verzekering op gebied van ouderdom en overleving beheersen.

8. De regels welke voor de berekening van rust- en overlevingspensioenen zijn vastgesteld, zijn dezelfde als die welke in de andere verdragen voor sociale zekerheid die door België werden afgesloten, voorkomen :

— les périodes d'assurance accomplies sous les régimes belge et tunisien sont totalisées pour l'ouverture du droit aux prestations; pour les pensions des ouvriers mineurs, seules les périodes accomplies dans les mines sont totalisées;

— la pension est calculée, dans chacun des deux pays, au prorata des périodes d'assurance accomplies sous la législation nationale;

— les assurés peuvent renoncer à l'application des règles énoncées ci-dessus; dans ce cas, chaque pays paiera une pension calculée sur la base des seules périodes d'assurance accomplies sous sa propre législation.

9. Les pensions ou indemnités d'invalidité ainsi que les pensions de vieillesse et de survie sont payées sans restriction aux bénéficiaires résidant sur le territoire du pays autre que le pays débiteur.

10. Les travailleurs tunisiens occupés en Belgique, et dont les enfants sont élevés en Tunisie, ont droit aux allocations familiales ordinaires prévues par la législation belge, à l'exclusion de toute allocation spéciale ou majorée.

Les travailleurs belges occupés en Tunisie et dont les enfants sont élevés en Belgique ont droit aux allocations familiales résultant de la législation tunisienne.

Un arrangement administratif déterminera les catégories d'enfants bénéficiaires, les conditions d'octroi, les taux des allocations familiales et les périodes pour lesquelles elles sont accordées.

11. Les conditions de résidence qui, dans les législations nationales, sont mises au paiement des rentes d'accidents du travail ou de maladies professionnelles sont levées.

12. Des dispositions spéciales sont prévues pour le cas où une maladie professionnelle se serait aggravée après l'octroi d'une indemnisation dans un des pays contractants.

13. En matière d'indemnités et allocations funéraires, des dispositions déterminent les conditions d'ouverture du droit à ces prestations; elles sont analogues à celles qui visent l'assurance maladie-maternité.

Il est prévu, en outre, lorsque la personne décédée a été assurée dans chacun des deux pays, que ces prestations sont dues, en principe, par le pays selon la législation duquel elle a été assurée en dernier lieu.

Un protocole annexé à la Convention règle la situation, en matière de sécurité sociale, des étudiants tunisiens poursuivant leurs études en Belgique et des étudiants belges poursuivant leurs études en Tunisie.

II. Estimation des dépenses occasionnées par l'application de la Convention et du Protocole

En matière d'assurance maladie-invalidité, de pension de retraite et de survie, d'accidents du travail et de maladies

— de verzekeringsperiodes die onder de Belgische en Tunesische regelingen worden doorlopen worden samenge-teld voor de rechtsingang op prestaties; voor de pensioenen van de mijnwerkers, worden enkel de in mijnen doorlopen periodes gelijkgesteld;

— in elk van de beide landen, wordt het pensioen berekend naar rata van de verzekeringsperioden die onder de nationale wetgeving werden doorlopen;

— de verzekerden kunnen van de toepassing van boven-genoemde regelen afzien; in dat geval, zal elk land een pen-sioen uitbetalen berekend op grond van de verzekerings-perioden die uitsluitend onder haar eigen wetgeving werden doorlopen.

9. De pensioenen of invaliditeitsuitkeringen, alsook de ouderdoms- en overlevingspensioenen, worden, zonder voor-behoud, uitbetaald aan de gerechtigden die op het grond-gebied van het andere land dan dit dat de prestatie verschul-digd is, verblijven.

10. De Tunesische werknemers die in België zijn tewerk-gesteld, en wier kinderen in Tunesië worden opgevoed, heb-ben recht op gewone kinderbijslag volgens de Belgische wet-geving, ter uitsluiting van elke bijzondere of verhoogde kin-derbijslag.

De Belgische werknemers die in Tunesië zijn tewerkgesteld, en wier kinderen in België worden opgevoed, hebben recht op kinderbijslag die voortspuit uit de Tunesische wetgeving.

Een administratieve schikking zal de categorieën van recht-gevende kinderen, de toekenningsvoorwaarden, de bedragen van de kinderbijslag en de periodes voor dewelke zij worden toegekend bepalen.

11. De voorwaarden inzake woonplaats die, in de natio-nale wetgevingen, voor de uitbetaling van de renten voor arbeidsongevallen of voor beroepsziekte zijn opgelegd, wor-den opgeheven.

12. Er is in bijzondere bepalingen voorzien voor het geval waarin een beroepsziekte zou zijn verergerd na de toekenning van een uitkering in één van de verdragsluitende landen.

13. Wat betreft uitkeringen bij overlijden en voor begrafe-niskosten, voorzien bepalingen in de voorwaarden tot rechts-ingang op deze prestaties; zij zijn analoog aan die welke op de ziekte- en moederschapsverzekering betrekking hebben.

Wanneer de overledene in elk van de beide landen was verzekerd, wordt er daarenboven bepaald dat deze uitkerin-gen in principe zijn verschuldigd door het land overeenkomstig wiens wetgeving hij het laatst was verzekerd.

Een protocol dat bij het Verdrag gevoegd is regelt de toestand inzake sociale zekerheid van de Tunesische stude-nten die hun studies in België voortzetten en van de Belgische studenten die hun studies in Tunesië voortzetten.

II. Raming van de uitgaven voor de toepassing van het Verdrag en het Protocol

Wat betreft de ziekte- en invaliditeitsverzekering, het rust- en overlevingspensioen, de arbeidsongevallen en de beroeps-

professionnelles, l'incidence financière résultant de l'application de la Convention serait réduite, compte tenu du nombre peu important de travailleurs tunisiens en Belgique.

En matière de pension d'invalidité des ouvriers mineurs, l'incidence financière serait de 1 million de francs par an.

En matière d'allocations familiales, l'incidence financière peut être estimée à 130 000 francs par an.

III. Votes

La Chambre des Représentants a adopté le projet de loi à l'unanimité en sa séance publique du 3 juin 1976.

Votre Commission l'adopte à l'unanimité des 13 membres présents.

Le présent rapport a été approuvé à la même unanimité.

Le Rapporteur,
J. VERHAEGEN.

Le Président,
P. HARMEL.

ziekten, zou de financiële weerslag van het Verdrag niet groot zijn omdat er vrij weinig Tunesische arbeiders in België werken.

Wat betreft de invaliditeitspensioenen voor mijnwerkers zou de financiële weerslag een miljoen per jaar belopen.

De financiële weerslag inzake kinderbijslag mag worden geraamd op 130 000 frank per jaar.

III. Stemmingen

De Kamer van Volksvertegenwoordigers heeft het ontwerp op 3 juni 1976 eenparig aangenomen.

Uw Commissie heeft het aangenomen bij eenparigheid van de 13 aanwezige leden.

Dit verslag is met dezelfde eenparigheid goedgekeurd.

De Verslaggever,
J. VERHAEGEN.

De Voorzitter,
P. HARMEL.